

ПОГОДЖЕНО
на засідання педагогічної ради
опорного закладу Демидівського ліцею,
протокол №11 від 31.08.2020 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора
опорного закладу Демидівського ліцею
від 10.09.2020 року за №68

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ОПОРНОГО ЗАКЛАДУ ДЕМИДІВСЬКОГО ЛІЦЕЮ**

2020

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
II. СИСТЕМА ВНУТРІШКІЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ЇЇ ВИКОНАННЯМ	7
2.1. Стратегії та процедури забезпечення якості освіти	7
2.2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності	8
2.3. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти	9
2.4. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників	12
2.5. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу	14
2.6. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	15
2.7. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом	17
2.8. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування	17

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в опорному закладі Демидівському ліцеї ґрунтується на основних нормативно-правових документах, які регулюють освітню діяльність в Україні та закладі:

- ✓ Конституція України;
- ✓ Конвенція ООН про права дитини;
- ✓ Закон України «Про освіту»;
- ✓ Закон України «Про повну загальну середню освіту»;
- ✓ Закон України «Про інноваційну діяльність»;
- ✓ Статут закладу;
- ✓ Стратегія розвитку.

Закон України «Про освіту» визначає якість освіти як «відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг», а якість освітньої діяльності – як «рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг» (пункти 29, 30 частини 1 статті 1).

Управління освітніми процесами у закладі та забезпечення якості освітнього процесу та, як результат, висока якість освіти неможливі без аналізу актуальної та об'єктивної інформації про стан справ у закладі. Тому регулярне, системне, компетентне вивчення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти через створення та застосування системи моніторингу якості освітньої діяльності – критично значима умова успішної роботи закладу.

Для того, щоб забезпечити високу якість освітньої діяльності, у закладі розроблено дане Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти на основі Закону України «Про освіту» та наказу МОН України від 09.01.2019 року за №17 «Порядок проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти» та Методичних рекомендацій побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти «Абетка для директора».

Вивчення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти і самооцінювання її реалізації мають стати підсумком роботи упродовж навчального року та дати відповіді на важливі запитання:

- На якому рівні освітньої діяльності перебуває заклад?
- Що із запланованого на цей рік заклад виконав?
- Чого не вдалося зробити? Чому? Що нам завадило? Які внутрішні та зовнішні причини невиконання запланованого?
- Які висновки потрібно зробити з аналізу стану освітньої діяльності в закладі?
- На що звернути особливу увагу під час розроблення плану роботи закладу на наступний навчальний рік?
- Чи потрібно вносити уточнення до Стратегії розвитку закладу?

Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти у закладі охоплює всі процедури, які здійснюються щодо безперервного вдосконалення якості освітнього процесу, де якість освітніх програм, якість навчання і викладання, якість результатів навчання, навчальні можливості і ресурсне забезпечення відповідають затвердженим стандартам Державного стандарту початкової освіти, Державного стандарту базової та повної середньої освіти, потребам здобувачів освіти, а також вимогам органів, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти.

Головною метою Положення є визначення загальної структури системи забезпечення якості освіти у закладі, розроблення процедур вивчення і оцінювання якості та супровід їх функціонування для підготовки випускників закладу, які повинні володіти ключовими компетентностями та бути конкурентноспроможними при вступі до закладів вищої освіти, відповідальних громадян та які засвоюють загальнолюдські, українські, етнонаціональні, культурно-мовні, морально-громадянські цінності, полікультурні, правові компетентності особистості.

Система забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів, що далі утворять її **структуру**:

- Стратегія та процедури забезпечення якості освіти.
- Система та механізми забезпечення академічної доброчесності.
- Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти.
- Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.
- Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу.
- Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.
- Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом.
- Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування.

Основні принципи внутрішнього забезпечення якості освіти і якості освітньої діяльності у закладі:

- дитиноцентризм – головний суб'єкт, на якого спрямована освітня діяльність закладу – дитина;
- автономність – забезпечення якості здійснюється шляхом самостійного, незалежного і відповідального прийняття управлінських рішень стосовно добору процедур, методів, засобів, інструментів для визначення стану та поліпшення якості освітньої діяльності та якості освіти;
- цілісність системи управління якістю: усі компоненти діяльності закладу взаємопов'язані, це створює взаємозалежність між ними;
- адекватність – забезпечення якості освіти враховує потреби та очікування здобувачів освіти, батьків та суспільства;

- академічна добродієність – забезпечення якості ґрунтується на засадах чесності, об'єктивності, компетентності, відкритості та прозорості, відповідальності усіх учасників освітнього процесу;

- вимірюваність – забезпечення якості освіти ґрунтується на кваліметричній основі, здійсненні моніторингових процедур у закладі;

- відкритість – забезпечення якості освітньої діяльності супроводжується регулярним висвітленням інформації щодо результатів освітнього процесу;

- відповідальність – заклад несе первинну відповідальність за якість освіти здобувачів освіти, що ним надається;

- постійне вдосконалення – розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти – це постійний процес, за допомогою якого відбувається вдосконалення освітньої діяльності, підтримується дієвість закладу, забезпечується відповідність змінам в освітній сфері, створюються нові можливості;

- вплив зовнішніх чинників: система освітньої діяльності у закладі не є замкнутою, на неї безпосередньо впливають зовнішні чинники, засновник, місцева громада, освітня політика держави;

- гнучкість і адаптивність: система освітньої діяльності змінюється під впливом сучасних тенденцій розвитку суспільства.

При визначенні компонентів (вимог) внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти заклад застосовує підходи, запропоновані Державною службою якості освіти України, МОН України для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі, де виокремлено **чотири напрями**:

✓ освітнє середовище;

✓ система оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти;

✓ система педагогічної діяльності;

✓ система управлінської діяльності.

Кожен напрям діяльності закладу містить відповідні компоненти (вимоги), які визначають якісне функціонування напрямку та системи в цілому. Мірилом для оцінювання вимоги є критерій.

Для вивчення якості освітньої діяльності у закладі використовуються такі методи збору інформації:

- анкетування учасників освітнього процесу (педагогів, здобувачів освіти, батьків);

- інтерв'ю (з педагогічними працівниками, представниками учнівського самоврядування, учнями 9-11 класів);

- фокус-групи (з батьками, здобувачами освіти, представниками учнівського самоврядування, педагогами);

- вивчення документації;

- моніторинг;

- спостереження за проведенням навчальних занять;

- спостереження за освітнім середовищем закладу.

За результатами вивчення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності заклад обрав комбінований підхід до самооцінювання, тобто поєднання кількісного і описового.

Узагальнення результатів вивчення, як правило, здійснюється **в кінці поточного навчального року**. Робоча група визначає рівень освітньої діяльності в опорному закладі та філіях згідно з критеріями, індикаторами оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу та внутрішньої системи забезпечення якості освіти, що додаються.

Порядком проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти пропонується **чотири рівні якості** освітньої діяльності:

- високий;
- достатній;
- рівень, що вимагає покращення;
- низький .

II. СИСТЕМА ВНУТРІШКІЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ЇЇ ВИКОНАННЯМ

2.1. Стратегії та процедури забезпечення якості освіти

Стратегія забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:

- **принцип цілісності**, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на здобувача освіти, їх підпорядкованості головній меті освітньої діяльності, яка передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізація освітньої діяльності, яка передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

- **принцип відповідності Державним стандартам** повної загальної середньої освіти;

- **принцип розвитку**, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;

- **принцип відкритості інформації** на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

Забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- система внутрішніх і зовнішніх моніторингів якості освітньої діяльності та якості освіти (моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти, моніторинг адаптації дітей у закладі, моніторинг наступності між початковим та базовим рівнями освіти тощо);

- самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти;

- система оцінювання навчальних досягнень учнів;

- професійне зростання керівників та педагогічних працівників;

- забезпечення публічної інформації про діяльність закладу (відповідно до статті 30 Закону України «Про освіту»);

- забезпечення академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників та здобувачів освіти;

- запобігання та протидія булінгу.

- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

Система контролю за реалізацією процедур забезпечення якості освіти включає:

- самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості освіти;

- моніторинг якості освіти.

2.2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

Система та механізми забезпечення академічної доброчесності визначається спеціальним Положенням про академічну доброчесність, схваленим педагогічною радою закладу (протокол від 03.12.2018 року за №20).

Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-

яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладу можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо).

Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності в закладі включають наступне :

- ознайомлення педагогічних працівників, здобувачів освіти з вимогами щодо належного оформлення посилань на використані джерела інформації;

- ознайомлення педагогічних працівників, здобувачів освіти з документами, що унормовують дотримання академічної доброчесності та встановлюють відповідальність за її порушення;

- проведення методичних заходів, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотриманням правових та етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації при роботі з інформаційними ресурсами й об'єктами інтелектуальної власності;

- включення до планів виховної роботи класних колективів заходів із формування у здобувачів освіти етичних норм, що унеможливають порушення академічної доброчесності;

- розміщення на веб-сайті закладу правових та етичних норм, принципів та правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу.

Виявлення порушень академічної доброчесності в закладі здійснюється відповідно до Положення про академічну доброчесність.

2.3. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Критерії, правила і процедури оцінювання учнів у закладі визначаються на основі положень відповідних наказів МОН України щодо оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти та рекомендацій Державної служби якості освіти щодо побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти (можливі інші критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти, що визначаються документами закладу та не суперечать чинному законодавству).

Метою навчання є сформовані компетентності. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті

класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективною співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів у **першому класі** має формувальний характер, здійснюється вербально, на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає активне залучення учнів до самоконтролю і самооцінювання.

Навчальні досягнення учнів **других класів** підлягають формувальному і підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню. Оцінювання результатів навчання учнів других класів здійснюється вербально.

Оцінювання навчальних досягнень у **3 класах** відбувається вербально за рівнями: високий, достатній, середній, початковий. Оцінюються вміння, які є обов'язковими результатами навчання, визначеними за кожною освітньою галуззю.

Оцінювання навчальних досягнень **учнів 4 класів** здійснюється за 12-бальною шкалою з предметів інваріантної складової освітніх галузей: «Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)», «Математика», «Природознавство», з інших предметів оцінювання є вербальним.

Випускники початкової школи проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

Оцінювання навчальних досягнень **учнів основної та старшої школи** здійснюється за 12-бальною шкалою відповідно до чинних наказів МОН.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування та інші).

Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення здобувачів освіти з предметів інваріантної складової навчального плану закладу.

Державна підсумкова атестація осіб, які здобувають базову та повну загальну середню освіту відбувається відповідно до наказів МОН.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок.

Здобувач освіти має право на підвищення семестрової оцінки.

Вимога 1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень.

Критерії оцінювання:

1.1. Здобувачі освіти отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень.

1.2. Система оцінювання в закладі сприяє реалізації компетентнісного підходу до навчання.

1.3. Здобувачі освіти вважають оцінювання результатів навчання справедливим і об'єктивним.

Вимога 2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти.

Критерії оцінювання:

2.1. У закладі здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти.

2.2. У закладі впроваджується система формуального оцінювання.

Вимога 3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання.

Критерії оцінювання:

3.1. Заклад сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання.

3.2. Заклад забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти.

2.4. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу визначаються на основі Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 09.01.2019 року за №17, та рекомендацій Державної служби якості освіти щодо побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти.

Вимога 1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

Критерії оцінювання:

1.1. Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність.

1.2. Педагогічні працівники застосовують освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти.

1.3. Педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби).

1.4 Педагогічні працівники створюють та/або використовують освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо).

1.5. Педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку.

1.6. Педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі.

Вимога 2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

2.1. Педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

2.2. Педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь у освітніх проектах, залучаються до роботи як освітні експерти.

Вимога 3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу.

Критерії оцінювання:

3.1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства.

3.2. Педагогічні працівники співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв'язок.

3.3. У закладі існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці.

Вимога 4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.

Критерії оцінювання:

4.1. Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності.

4.2. Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти.

2.5. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу

Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу визначаються на основі Порядку проведення

інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 09.01.2019 року за №17, та рекомендацій Державної служби якості освіти щодо побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти.

Вимога 1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань.

Критерії оцінювання:

1.1. У закладі затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності.

1.2. У закладі річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до Стратегії його розвитку та з урахуванням освітньої програми.

1.3. У закладі здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти.

1.4. Керівництво закладу планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання.

Вимога 2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм.

Критерії оцінювання:

2.1. Керівництво закладу сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу та взаємну довіру.

2.2. Заклад оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах.

Вимога 3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

3.1. Керівник закладу формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми.

3.2. Керівництво закладу за допомогою системи матеріального та морального заохочення мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності.

3.3. Керівництво закладу сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників.

Вимога 4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодія закладу з місцевою громадою.

Критерії оцінювання:

4.1. У закладі створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу.

4.2. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу.

4.3. Керівництво закладу створює умови для розвитку громадського самоврядування.

4.4. Керівництво закладу сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади.

4.5. Режим роботи закладу та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам.

4.6. У закладі створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.

Вимога 5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

Критерії оцінювання:

5.1. Заклад впроваджує політику академічної доброчесності .

5.2. Керівництво закладу сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції.

2.6. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

Для організації освітнього процесу заклад має бути забезпечений такими ресурсами, як:

- ✓ Державні стандарти загальної середньої освіти.
- ✓ Типові освітні програми.
- ✓ Навчальні програми.
- ✓ Статут закладу та положення про філії.
- ✓ Стратегія розвитку закладу.
- ✓ Річний план роботи закладу.
- ✓ Освітня програма закладу.
- ✓ Річний навчальний план закладу.
- ✓ Штатний розпис закладу.
- ✓ Календарно-тематичне планування.
- ✓ Методики та технології організації освітнього процесу.
- ✓ Методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.
- ✓ Система морального та матеріального заохочення.
- ✓ Плани підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Критерії, правила і процедури оцінювання освітнього середовища закладу визначаються на основі Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 09.01.2019 року за №17, та рекомендацій Державної служби якості освіти щодо побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти.

Вимога 1. Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці:

Критерії оцінювання:

1.1. Безпечність та комфортність приміщення і території закладу для навчання та праці.

1.2. Забезпечення навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми.

1.3. Знання та дотримання здобувачами освіти та працівниками закладу вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій.

1.4. Знання працівниками закладу правил поведінки у разі нещасного випадку зі здобувачами освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я.

1.5. Створення у закладі умов для харчування здобувачів освіти і працівників.

1.6. Створення у закладі умов для безпечного використання мережі Інтернет та формування в учасників освітнього процесу навичок безпечної поведінки в Інтернеті.

1.7. Застосування у закладі підходів для адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу, професійної адаптації працівників.

Вимога 2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації:

Критерії оцінювання:

2.1. Планування та реалізація діяльності щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі.

2.2. Дотримання у закладі правил поведінки учасників освітнього процесу, етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини.

2.3. Дотримання керівником та заступниками керівника закладу, педагогічними працівниками протидії булінгу (цькуванню), іншому насильству, порядку реагування на їх прояви.

2.4. Облаштування приміщень та території закладу з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування.

2.5. Застосування педагогічними працівниками методик та технологій роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

2.6. Взаємодія з батьками дітей з особливими освітніми потребами, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучення їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти.

2.7. Організація освітнього середовища з метою мотивації здобувачів освіти до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя.

2.8. Створення простору інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека, інформаційно-ресурсний центр тощо).

2.7. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом

Для ефективного управління заклад має бути забезпечений такими компонентами інформаційних систем, як:

- сучасна швидкісна мережа Інтернет;
- технічне забезпечення (комп'ютерна техніка, телевізор, проектор, проекційний екран, інтерактивна дошка, інтерактивна панель, документ-камера та інше мультимедійне обладнання);
- ліцензовані програмні продукти, електронні освітні ресурси;
- єдиний інформаційний простір закладу (можливість спільного використання суб'єктами освіти наявних у системі електронних ресурсів);
- інформаційні ресурси навчального призначення (сайт закладу, бази даних, бібліотека, інформаційні системи, програмне забезпечення, засоби зв'язку, комп'ютерні та телекомунікаційні мережі, інтернет- канали тощо).

2.8. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування

Особам з особливими освітніми потребами освітні послуги повинні надаватися нарівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби таких осіб.

Створення у закладі інклюзивного освітнього середовища передбачає:

- організацію безбар'єрного простору (фізичну можливість та зручність потрапляння до закладу, фізичну безпеку при пересуванні в ньому, можливість вільного отримання інформації про заклад і освітні послуги, що надаються);
- облаштування ресурсної кімнати (організація зони навчання та побутово-практичної зони);
- забезпечення медіатеки мультимедійними засобами для максимального наближення дітей до необхідних джерел інформації;
- застосування допоміжних технологій (пристрої для прослуховування, розширеної та альтернативної комунікації, принтери тощо);
- створення комплексної системи заходів із супроводу здобувача освіти з особливими освітніми потребами (корекційно-розвиткові заняття з практичним психологом, вчителем-логопедом, вчителем-дефектологом, вчителем-реабілітологом);
- адаптацію та модифікацію Типової освітньої програми або її компонентів (гнучкість програми, різні навчальні методики і проведення відповідного оцінювання, розробка індивідуальної програми розвитку);
- реалізацію просвітницьких заходів щодо формування толерантності, поваги до індивідуальних особливостей дітей, подолання ментальних бар'єрів у взаємодії, неупередженості та недопущення дискримінації;
- здійснення психолого-педагогічного супроводу формування у дітей з особливими освітніми потребами почуття поваги і власної гідності, усвідомлення своєї повноцінності та значущості у суспільстві.

Універсальний дизайн закладу створюється на таких **принципах**:

- принцип рівності та доступності середовища для кожного;

- гнучкість у використанні середовища;
- простота та інтуїтивність використання незалежно від досвіду, освіти користувачів, мовного рівня та віку;
- сприйняття інформації, незважаючи на сенсорні можливості користувачів;
- терпимість до помилок користувачів;
- не призводить до втоми;
- наявність необхідного розміру та простору.